

Kết hợp phương pháp với kỹ thuật dạy học mới để nâng cao hiệu quả trong giảng dạy nội dung “Giáo dục đạo đức, lối sống” của bộ môn Lý luận chính trị.

Chủ nhiệm: *Ths. Nguyễn Thị Ngọc*

Thành viên:

Thể loại: *Sáng kiến kinh nghiệm*

Đơn vị: *Khoa KHCB*

Email: *Ngocnt@bcit.edu.vn*

I. MỞ ĐẦU

Giáo dục đạo đức lối sống cho học sinh, sinh viên là một nội dung vô cùng quan trọng trong nhà trường nhằm đáp ứng mục tiêu giáo dục toàn diện. Đặc biệt, trong bối cảnh hiện nay, do nhiều nguyên nhân khác nhau, tình trạng đạo đức, lối sống của một bộ phận giới trẻ có nhiều bất ổn, từ thái độ học tập, ý thức chấp hành nội quy, kỷ luật của nhà trường... Vì vậy, việc giáo dục đạo đức lối sống nói chung và việc giáo dục thông qua các môn học lý luận chính trị nói riêng gặp rất nhiều khó khăn. Đây chính là lí do tác giả mong muốn chia sẻ kinh nghiệm về ***Kết hợp phương pháp với kỹ thuật dạy học mới để nâng cao hiệu quả trong giảng dạy nội dung “giáo dục đạo đức, lối sống” thuộc bộ môn lý luận chính trị.***

II. KẾT HỢP CÁC PHƯƠNG PHÁP VỚI KỸ THUẬT DẠY HỌC MỚI TRONG GIẢNG DẠY

2.1. Phương pháp dạy học

2.1.1. Phương pháp vấn đáp

Vấn đáp là phương pháp trong đó GV đặt ra câu hỏi để HS trả lời, qua đó HS lĩnh hội được nội dung bài học. Căn cứ vào tính chất hoạt động nhận thức, người ta phân biệt các loại phương pháp vấn đáp như: vấn đáp tái hiện, vấn đáp giải thích- minh họa, vấn đáp tìm tòi.

2.1.2. Phương pháp nêu và giải quyết vấn đề

Hạt nhân của dạy học nêu vấn đề như nhiều nhà nghiên cứu đã nhận định là tình huống có vấn đề nhưng sự triển khai cụ thể trong giờ học lại là những *câu hỏi nêu vấn đề*. Trong dạy học theo phương pháp nêu và giải quyết vấn đề, HS vừa nắm được tri thức mới, vừa nắm được phương pháp lĩnh hội tri thức đó, phát triển tư duy tích cực, sáng tạo, được chuẩn bị một năng lực thích ứng với đời sống xã hội, *phát hiện kịp thời và giải quyết hợp lý các vấn đề nảy sinh.*

2.1.3. Phương pháp đóng vai

Đóng vai là phương pháp tổ chức cho HS thực hành một số cách ứng xử nào đó trong một tình huống giả định. Phương pháp đóng vai có những ưu điểm như: gây hứng thú và chú ý cho HS; tạo điều kiện làm nảy sinh óc sáng tạo của HS...

2.1.4. Phương pháp thuyết trình

Để thu hút sự chú ý của người học và tích cực hóa phương pháp thuyết trình ngay khi mở đầu bài học GV có thể thông báo vấn đề dưới hình thức những câu hỏi có tính chất định hướng, hoặc có tính chất "xuyên tâm". Trong quá trình thuyết trình bài giảng, GV có thể thực hiện một số hình thức thuyết trình thu hút sự chú ý của HS như sau: Trình bày kiểu nêu vấn đề; thuyết trình kiểu thuật chuyện; thuyết trình kiểu mô tả, phân tích; thuyết trình kiểu nêu vấn đề có tính giả thuyết.

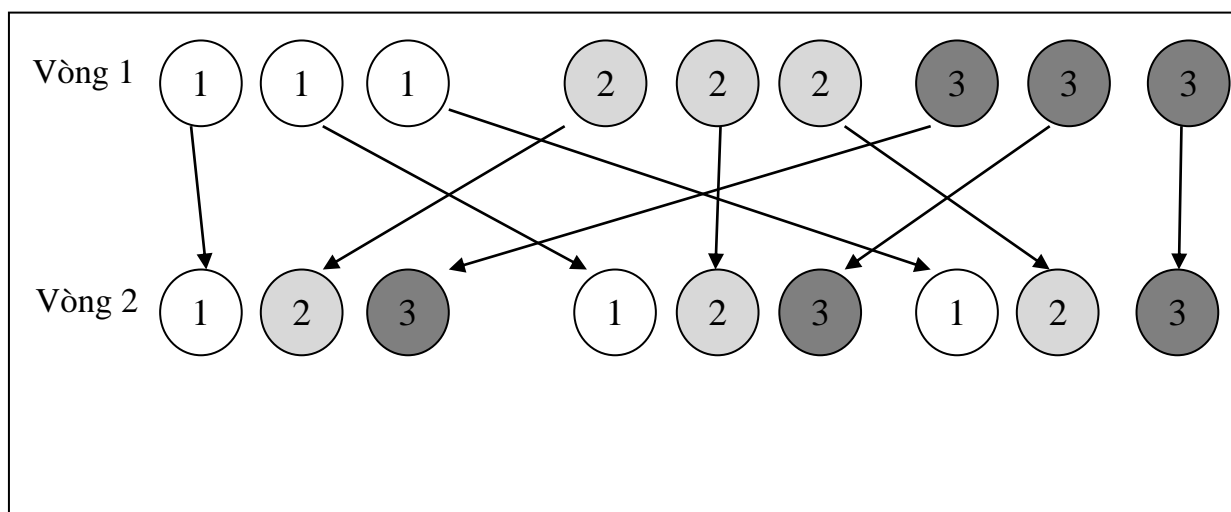
2.2. Một số kỹ thuật dạy học mới

2.2.1. Kỹ thuật động não

Là sự vận dụng trí tuệ (động não) tập thể để giải quyết một vấn đề phức tạp. Động não là kỹ thuật trong dạy học nhằm giúp HS trong một thời gian ngắn nảy sinh được nhiều ý tưởng, nhiều giả định về một vấn đề nào đó.

2.2.2. Kỹ thuật mảnh ghép

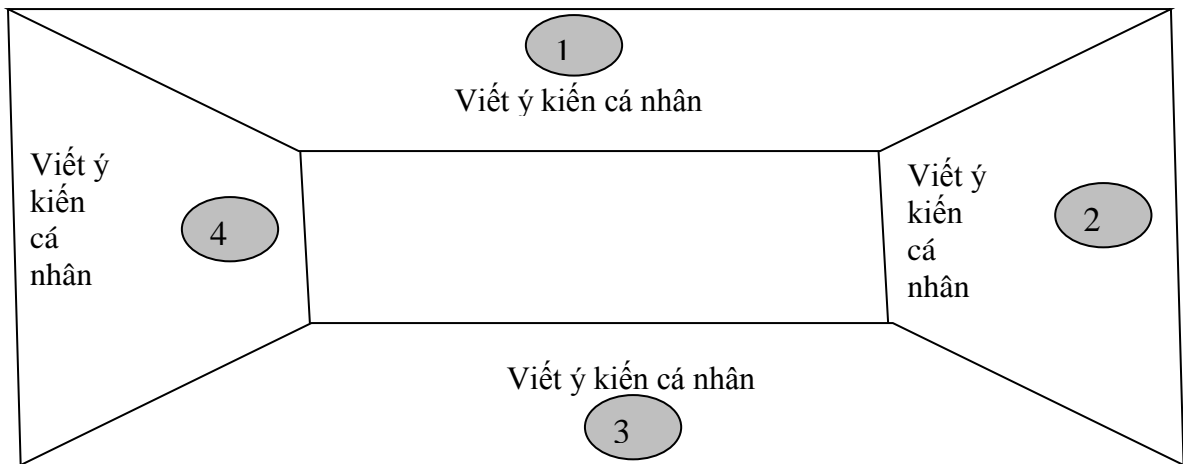
Là kỹ thuật tổ chức hoạt động học tập hợp tác kết hợp giữa cá nhân, nhóm và liên kết giữa các nhóm nhằm: Giải quyết một nhiệm vụ phức hợp, kích thích sự tham gia tích cực của HS.

Hình 1: Kỹ thuật mảnh ghép

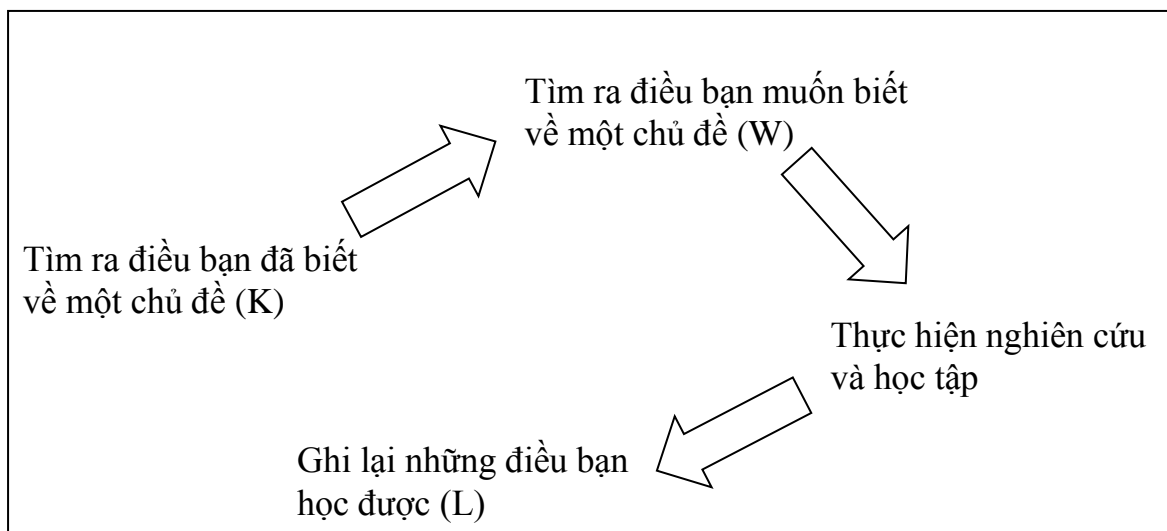
2.2.3. Kỹ thuật “khăn phủ bàn”

Là kỹ thuật tổ chức hoạt động học tập mang tính hợp tác kết hợp giữa hoạt động cá nhân và nhóm nhằm: Kích thích, thúc đẩy sự tham gia tích cực của HS, tăng cường tính độc lập, trách nhiệm của cá nhân HS.

2.2.4. Sơ đồ KWL Hình 2: Kỹ thuật khăn phủ bàn

Là kỹ thuật dạy học nhằm tạo điều kiện cho người học nêu được những điều đã biết liên quan đến chủ đề, những điều muốn biết về chủ đề *trước khi học* và những điều đã học được *sau khi học*.

Hình 3: Sơ đồ KWL

2.3. Kết hợp các phương pháp và kỹ thuật mới trong dạy học

Để có một tiết học hoặc một bài giảng hiệu quả, qua sự phân tích trên, chúng ta có thể thấy rằng mỗi phương pháp và kỹ thuật dạy học đều có những đặc điểm, ưu thế và hạn chế nhất định, không có phương thuốc nào có thể chữa được bách bệnh, không có PPDH nào là chìa khóa vạn năng, là tối ưu cho mọi trường hợp. Do vậy, người giáo

viên phải vận dụng kết hợp chúng với nhau để phát huy những ưu điểm và hạn chế nhược điểm của từng phương pháp đó.

III. VẬN DỤNG TRONG GIẢNG DẠY NHỮNG NỘI DUNG “GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC LỐI SỐNG” ĐỐI VỚI HỆ TCCN 36 THÁNG.

3.1. Nội dung thứ nhất: Môi trường và bảo vệ môi trường

Cách thức tiến hành

a. Phương pháp và kỹ thuật dạy học

- Phương pháp chủ đạo: phương pháp đóng vai và kỹ thuật sơ đồ KWL
- Phương pháp hỗ trợ: phân tích, vấn đáp...
- Tạo bảng KWL: Giáo viên vẽ một bảng mẫu lên bảng, mỗi học sinh tự vẽ một bảng theo mẫu và thực hiện các bước như sau:

K	W	L

Bước 1: Tìm ra điều đã biết (K)

Bước 2: Tìm ra điều muốn biết (W)

Bước 3: Thực hiện nghiên cứu

Bước 4: Ghi lại những điều đã học được (L)

b. Liên hệ trách nhiệm của mỗi học sinh.

3.2. Nội dung thứ hai: Cá nhân, tập thể và xã hội

Cách thức tiến hành

a. Phương pháp và kỹ thuật dạy học

- Phương pháp chủ đạo: phương pháp vấn đáp và kỹ thuật “khăn phủ bàn”
- Phương pháp hỗ trợ: Thuyết trình, nêu vấn đề...
- GV chia nhóm và thực hiện nội dung yêu cầu theo kỹ thuật “khăn phủ bàn”

b. Viết bài thu hoạch.

3.3. Nội dung thứ ba: Chính sách dân số và giải quyết việc làm

Cách thức tiến hành

a. Về vấn đề dân số

- Phương pháp chủ đạo: phương pháp nêu vấn đề và kỹ thuật sơ đồ KWL
- Phương pháp hỗ trợ: thuyết trình, phân tích, vấn đáp...
- Tạo bảng KWL: Giáo viên vẽ một bảng mẫu lên bảng, mỗi học sinh tự vẽ một bảng theo mẫu và thực hiện các bước như sau:

Bước 1: Tìm ra điều đã biết (K)

Bước 2: Tìm ra điều muốn biết (W)

Bước 3: Thực hiện nghiên cứu

Bước 4: Ghi lại những điều đã học được (L)

b. Chính sách giải quyết việc làm

- Thực hiện tương tự với Chính sách dân số.

- GV hướng dẫn cách thức thực hiện các nội dung đề HS về nhà thực hiện.

c. Viết bài thu hoạch.

3.4. Nội dung thứ tư: Tu dưỡng, rèn luyện để trở thành người công dân tốt, người lao động tốt

Cách thức tiến hành

a. Phương pháp và kỹ thuật dạy học

- Phương pháp chủ đạo: phương pháp vấn đáp và kỹ thuật mảnh ghép

- Phương pháp hỗ trợ: Thuyết trình: phân tích, diễn giảng...

Vòng 1: GV chia nhóm lần thứ nhất, thực hiện nhiệm vụ đơn giản, trong đó mỗi HS trong nhóm thực hiện một nội dung khác nhau.

Vòng 2: Tương tự vòng 1, GV thiết lập nhóm mới sao cho xen kẽ và ghép các thành viên của từng nhóm (ở vòng 1) lại với nhau.

- Các nhóm chia sẻ thông tin đã tìm hiểu ở vòng 1 với nhau, ghi chép thành một bản báo cáo nội dung của cả nhóm.

- Yêu cầu nhóm mới giải quyết 1 nhiệm vụ chung sao cho bao quát được toàn bộ nội dung của bài học.

b. Viết bài thu hoạch.

3.5. Kết quả đánh giá sau khi áp dụng

Những phương pháp giáo dục trên đã được áp dụng trong năm học 2013-2014 và bước đầu đạt được kết quả nhất định. Mặt khác, khi khảo sát các em cảm nhận về những giờ học có áp dụng các kỹ thuật mới khi học về những nội dung giáo dục đạo đức thì 76,3% trong số các em đều cho rằng rất thích những giờ học này và cảm thấy rất có ý nghĩa đối với bản thân. Số còn lại cho rằng do môn học khô khan nên cảm thấy bình thường hoặc không thích do phải hoạt động trong giờ học (vốn dĩ những học sinh này không tích cực học tập và lười lao động...). Tuy nhiên, tác giả tin tưởng rằng, nếu được áp dụng thường xuyên, hiệu quả trên sẽ còn có thể cao hơn.

KẾT LUẬN

Trên đây là những suy nghĩ và việc làm của cá nhân tôi trong quá trình giảng dạy môn chính trị tại trường Cao đẳng KTCN, góp phần vào việc đổi mới phương pháp dạy học bộ môn cũng như nâng cao chất lượng giáo dục đạo đức, lối sống cho HSSV trong nhà trường. Với mong muốn góp phần vào mục tiêu giáo dục toàn diện của nhà trường trong việc hình thành nhân cách, giáo dục đạo đức lối sống cho các em, để các em có hành trang vững chắc hơn khi hòa nhập vào cuộc sống sôi động trong thời kỳ mới. Qua

quá trình giảng dạy, tôi mạnh dạn nêu những kinh nghiệm nhỏ của mình, rất mong được sự trao đổi, đóng góp chung của đồng nghiệp để chất lượng dạy học các môn chính trị ngày càng được nâng cao, để học sinh hào hứng hơn với môn học này. Tôi xin chân thành cảm ơn!